

Ab his autem Nobilibus infimi gradus, totum fere belli pondus pendet. *Plebei* verò cives partim sunt primarii opibus insignes qui magistratu in suis urbibus funguntur: partim *mercatores*: partim *opifices*, qui omnes eò quod a vectigalibus aliisque oneribus sint immunes, facile apud eos ditescunt. Ne quid autem gravius in aliquam civitatem in publicis comitiis statuatur, permittitur a Rege tribus aut quatuor ab unaquaque civitate evocatis civibus, ut cum reliquis duobus ordinibus suam sententiam de rebus propositis libere interponant. Ecclesiastici olim decretorum & conciliorum autoritate continebantur, nunc autem ut cæteri Legibus, quas Reges descripserunt, aut Regum voce confirmatas, tres ordines fixerunt, reguntur. Liber, qui Leges Municipales Latine scriptas continet, titulum (*Regiam Majestatem*) habet, quod ab illis vocibus libri exordium ducatur: Reliquis legum libris Scotica lingua Comitiorum (quæ Parlamenta dicuntur) *Acta* inscribuntur. Magistratus sunt in Scotia, ut apud alias Nationes, complures & diversi. Inter hos proxime & secundum Regem, Regni Procurator (quem Gubernatorem appellant) facile princeps est. Huic provincia Regni gubernandi incumbit, si Respublica Rege forte orbetur, aut si Rex per ætatem Regni negotia non possit obire. Est & ibi Senatus perpetuus Edenburgi ex *Clero* & *Nobilitate* ita constitutus, ut Laicorum semper numerum æquet pars altera Ecclesiasticorum. Quibus adjicitur ex Ecclesiasticorum numero *Præses*, qui in dicenda ferendaque sententia principem locum obtinet, nisi iudicio Regni Cancellarius intersit; ei enim in omni Reipublicæ negotio Scoti primas deferunt: Qui capitis iudicio, magnum Iusticiarium: qui rei nauticæ Admiralium: qui castris figendis, Marefcallum: qui delictis inter aulæ septa vindicandis præficitur, Connestabilem appellant. Sunt quoque in singulis provinciis, quas Vicecomitatus appellant, qui præsunt singuli, quos Vicecomites antiquo vocabulo vocant. Horum autoritas in his rebus, quæ ad civiles causas & capitis summam pertinent, decidendis non aliunde pendet, quam a jure quodam hæreditario, quo etiam illos sibi Vicecomitatus vendicant. Ut ii Vicecomites non a Rege creati, sed a parentibus nati jure quodam dici possint. Habent quoque civitates atque opida suos Præfectos, Ballivos ac id genus alios Magistratus, qui cives in officio contineant & ipsarum civitatum privilegia tueantur. Ita fit ut Scotorum Respublica ordinum apra dispositione, Legum sancta majestate, & Magistratuum firma autoritate, floreat & summam laudem mereri videatur. Nomina autem Ducatum, Comitatum & Vicecomitatum Scotiæ hæc sunt: Ducatus *Rossay, Albanie*. Comitatus, *Carnes, Sutherland, Rosse, Moravie, Buchquhan, Garniach, Garmoran, Mar, Mernis, Angus, Gowry, Fiffe, Marche, Athole, Stratherne, Menteith, Levenox, Wagon, Douglass, Carrike, Crawford, Annandale, Ourmonth, & Huntley*. Vicecomitatus, *Berwyk* alias *North Berwyk, Roxburg, Selkirk, Tivedale, Dunfrise, Niddisdale, Wigton, Ave, Lanarke, Dunbretten, Sterveling, Louthean, Laudonia, Clakmanan, Kinros, Fiffe, Perth, Angus, Mernis, Aberdone, Bampf, Fores, & Invernes*. Vniversitates, *S. Andrea, & Aberdonia*, quarum hæc ab Alexandro Rege & sorore Isabella multis ornata est privilegiis circa annum M.CC.XI. Illa sub Iacobò Rege inaugurata, Anno M.CCCC.XI. Quibus additur *Glasguensis*. Ingenia Scotorum vivida sunt, excitata, ignea: sapietia capessenda maxime idonea.